

Жобаның қысқаша мәліметі

Атауы	AP19677768 «Шығыс елдері дамуының конфуцийлік моделінің прагматикалық тәжірибесі: Қытай, Жапония, Сингапур, Оңтүстік Корея»
Өзектілігі	Қазақстан Республикасының тәуелсіздігінің 30 жылдығы жүргізіп өткен реформалар тәжірибесін ой елегінен өткізіп, қол жеткізілген нәтижелерді айқындап, кеткен қателерді ескеретін кезең. Мемлекетіміз «Жаңа Қазақстанды» құруға бет алған шағында алдағы даму жолын нақты айқындап, жүргізіліп отырған мемлекеттік реформалардың нәтижелілігін көтеру үлкен маңыздылыққа ие. Қарқынды динамикалық өсуді бастан кешірген конфуцийшілдік аймағы елдерінің бірқатары жылдамдатылған қоғамдық модернизацияның сәтті үлгісін көрсетіп, бүгінгі таңда өзіндік даму модельдерін ұсынуда. Қарастырылып отырған елдер тәжірибесінің ерекшелігі егжей-тегжейлі зерттеуді қажет етуде. Жаңғырудың әмбебап заңдылықтары ұлттық мәдениеттер кеңістігінде конфуцийшілдік іліммен синтезге түсіп өзгеріске ұшырап жатқан Шығыс қоғамының әлеуметтік трансформация үдерістерін теориялық жағынан ұғыну Қазақстан Республикасының өкіметіне өзіндік ұлттық ерекшеліктерге негізделген «әл-ауқатты қоғамды» дамыту тұжырымдамасын құрастыруға көмегін тигізері сөзсіз.
Мақсаты	Жобаның мақсаты – даму жолдарының қылаптасуына конфуцийшілдік ілім біршама әсер еткен Қытай, Жапония, Сингапур және Оңтүстік Корея сияқты Шығыс елдерінің сәтті даму модельдерін кешенді зерттеу мен салыстырмалы талдау арқылы әр елдің реформалар стратегиясын айқындап, қазақстандық қоғамның әлеуметтік-экономикалық даму саласындағы мемлекеттік саясатты дұрыс құру мақсатында халықаралық тәжірибені енгізуге теориялық және практикалық ұсыныстарды әзірлеу.
Міндеттері	1) Зерттеу тақырыбы бойынша көтеріліп отырған мәселелерді толыққанды және жан-жақты қарастырып, бағалауға толыққанды мүмкіндік беретін ғылыми-сараптамалық ақпараттар базасын құру мақсатында қазақстандық кітапханалар қорындағы қазақ, орыс тілдеріндегі және шетелдік қорлардағы ағылшын және шығыс тілдеріндегі дереккөздерді іздестіру, жинақтау, танысу және өңдеу. 2) Қарастырып отырған елдердің мәдениетіндегі конфуцийшілдік ілімнің алар орны мен рөлін анықтау арқылы сол елдердің конфуцийшілдік даму модельдерінің қалыптасу ерекшеліктерін және олардың қызмет етуінің негізгі қағидаларын (принциптерін) зерттеу 3) Қытай, Жапония, Оңтүстік Корея және Сингапурдың әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі көрсеткіштерін анықтау арқылы әр ел моделінің басты сипаттамаларын сараптау 4) Зерттеп отырған елдердегі әлеуметтік-мәдени құрылымның (білім беру жүйесін, әлеуметтік қамсыздандыру жүйесін және т.б.) ерекшеліктерін және

	даму моделінің құрамдас бөлшегі ретінде ұлттық бірегейлік мәселесін қарастыру 5) Қарастырып отырған Шығыс елдерінің халқының тұрмыс деңгейін көтерудің институционалды тетіктерін зерттеу 6) Зерттеуге алынып отырған мемлекеттердің әлеуметтік саясатының тиімділігі мен нәтижелілігін сыни сараптау арқылы олардың қазақстандық қоғамның әлеуметтік мәселелерін шешудегі қолдану мүмкіндіктерін қарастыру 7) Таңдалып алынған елдерінің әлеуметтік-экономикалық даму модельдерін жүзеге асырудың негізгі ынталандырушылық (мотивациялық) факторларын анықтау және Қазақстан Республикасымен салыстыру 8) Қазақстан Республикасының қазіргі жағдайы мен мемлекетіміздің бәсекелестік мүмкіндіктерін ескере отырып, еліміздің даму стратегиясын қалыптастыру мақсатында қарастырып отырған Шығыс елдерінің оңды тәжірибесін пайдалану бойынша бірқатар ұсыныстарды әзірлеу және ұсыну 9) Алынған нәтижелерді ғылыми конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер мен ғылыми мақалаларда апробациядан өткізу арқылы, сондай-ақ «Шығыстану» мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы шеңберінде ғылыми айналымға енгізу.
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	Нәтижелер қатарында Шығыс елдері мен Қазақстан Республикасының даму мәселелері бойынша қазақстандық шығыстанушы ғалымдар арасында «ШЫҒЫС ЕЛДЕРІ ДАМУЫНЫҢ ПРАГМАТИКАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕСІ» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция ұйымдастырылып, жинағы басылып шықты (29 қараша 2024 жыл), сонымен қатар Қазақстан Республикасының шынайы жағдайы мен мемлекетіміздің бәсекелестік мүмкіндіктерін ескере отырып, еліміздің даму стратегиясын қалыптастыру мақсатында қарастырып отырған елдерінің оңды тәжірибесін пайдалану бойынша бірқатар ұсыныстар әзірленді. Күнтізбелік жоспар бойынша алдыға қойылған міндеттер уақытылы орындалып, ҒЖБССҚК ұсынған рецензияланатын отандық басылымдарда 6 (алты) мақала және Scopus базасында индекстелетін басылымда 1 мақала (бір) жарық көрді.
Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, олардың идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелері	- Алдабек Нұржамал Әбдіразаққызы жетекші Researcher ID: O-1262-2014 ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4113-8914 Scopus Author ID: 57190440432 - Ашинова Жанар Ерболатовна АҒҚ Researcher ID: GZL-7255-2022 ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7746-4706 Scopus Author ID: 57219950392 - Сериккалиева Ажар Ермековна АҒҚ Researcher ID: N-4937-2014, ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3704-5969 - Нуржаева Алина Маратовна АҒҚ Researcher ID: I-3515-2017 ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7251-3671

	Scopus Author ID: 57191900636 5. Асыл Мөлдір Бақытжанқызы КҒҚ Scopus ID: 57216651357 ORCID: https://orcid.org/0000-0001-54092906 6. Байрам Асель КҒҚ ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2007-9193 7. Түргенбай Айнұр Абдулғаниқызы КҒҚ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-5995-2087 Scopus Author ID: 57216769011 8. Белялова Айгерим Ермековна КҒҚ Scopus ID: 57221905072 ORCID: https://orcid.org/0000-0003-4641-5925 9. Ақылбай Арыстанбек Асқарұлы КҒҚ ORCID: https://orcid.org/0000-0002-6346-7201
Басылымдар тізімі және олардың сілтемелері	ҒЖБССҚҚ ұсынған тізімдегі журналдарда жарияланған ғылыми мақалалар: 1. Akylbay, A. Meritocracy in Singapore as an alternative modernisation project // Вестник КазНУ. Серия Востоковедения. – 2023. – №106(3). – С. 22–29. – Режим доступа: https://bulletin-orientalism.kaznu.kz/index.php/1-vostok/article/view/2014/1491 DOI: https://doi.org/10.26577/JOS.2023.v106.i3.03 . 2. Алдабек Н.Ә., Түргенбай А.А., Асыл М.Б. Модернизация жағдайындағы Қытайдағы неке және отбасының өзекті мәселелері // ҚазҰУ Хабаршысы. Шығыстану сериясы. – 2024. – №3(110). – С. 23–35. – Режим доступа: https://bulletin-orientalism.kaznu.kz/index.php/1-vostok/article/view/2146/1542 DOI: https://doi.org/10.26577/JOS.2024.v110.i3.03 . 3. Байрам А., Нуржаева А.М. Си Цзиньпин дәуіріндегі Қытайдың экономикалық даму стратегиялары // Қазақстан шығыстануы. – 2024. – №3(11). – С. 271–283. – Режим доступа: https://journal.shygystanu.kz/index.php/main/article/view/177/102 DOI: https://doi.org/10.63051/kos.2024.3.271 . 4. Akylbay, A., Argyngazinov, A. Development of economic relations between Kazakhstan and Singapore: results of thirty years of partnership // Вестник КазНУ. Серия Востоковедения.. – 2025. – №112(1). – С. 29–36. – Режим доступа: https://bulletin-orientalism.kaznu.kz/index.php/1-vostok/article/view/2213 DOI: https://doi.org/10.26577/JOS.2025.v112.i1.04 . 5. Aldabek, N., Ashinova, Z., Belyalova, A. The influence of Confucian ideals on political leadership and institutional practices in South Korea and Japan // Вестник КазНУ. Серия Востоковедения. – 2025. – №112(1). – С. 20–28. – Режим доступа: https://bulletin-orientalism.kaznu.kz/index.php/1-vostok/article/view/2212 DOI: https://doi.org/10.26577/JOS.2025.v112.i1.03 . 6. Түргенбай А.А., Асыл М.Б. Қытайдағы неке және отбасы: негізгі әлеуметтік аспектілері мен үрдістері // Қазақстан шығыстануы. – 2025. – №1. – С. 92–104. – Режим доступа: https://journal.shygystanu.kz/index.php/main/article/view/28

	7 DOI: https://doi.org/10.63051/kos.2025.1.92. Scopus базасында индекстелетін басылымда жарияланған ғылыми мақала: 1. Akylbay A., Aldabek N., Argyngazinov A. Assessing Singapore's talent migration policy: exploring its effect and effectiveness // Public policy and administration, volume 2, 2025. 401-419. DOI: https://doi.org/10.13165/VPA-25-24-2-17. (Q3, 39 процентиль)
Патенттер туралы ақпарат	-